

Szerkesztőségi Iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Ploitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1899.

XXVIII. évfolyam. 293. szám.

Hirdetési árat:

Egész évre ———— 12 kr.

Félévre ———— 6 „

Negyedévre ———— 3 „

Egy óra ———— 1 „

— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap estli 6 óráig.

Péntek, december 22.

Mi lesz a kvótával.

Nagybecskerek, december 22.

Az osztrák honatyák szétmentek s mi most azon gondolkozhatunk: mi lesz a kvótával. Mert tudni való, hogy immár a magyar parlament sem tárgyalhatja tovább a kvóta-javaslatot. Az alkotmány szelleme parancsolja ezt az eljárást és az ellenzéknek ime, alkalma van cselekedeteiből is megítélni, hogy a Széll-kormány szigorúan tiszteletben tartja az alkotmányosságot s hogy nyilatkozatait s kijelentéseit mindenkor fedik tettei is. Önmagától elesik most már az a szemrehányás és szétfoszlik az az aggodalom, hogy a magyar törvényhozásnak egy fontos okmánya, a kvótatörvény, lesz majd mérvadó a korona döntésében. Széll Kálmán miniszterelnök ugyan eleve kijelentette, hogy erről még akkor sem lehetne szó, ha a magyar országgyűlés le is tárgyalta volna a kvóta-javaslatot, mert azt addig nem bocsátotta volna szentesítés alá, a míg a hasonló osztrák törvény keresztül nem ment a parlamenti reortán. Így tehát minden körülmény közt ki volt zárva, hogy a korona döntésében, ha arra kerül vala a sor, a magyar kvótatörvény legyen irányadó. De ha maradt csak egy foszlánya is a teljesen fölösleges aggodalomnak, hogy a megszavazott javaslat esetleg mégis gyakorolhat befolyást a korona elhatározására, azt a most bekövetkezett események szelölője végleg elfújta. A kvóta-javaslatot nem tárgyaljuk tovább, a korona pedig az alkotmány-szabta módon fogja döntési jogát érvényesíteni.

Fájdalom, ott vagyunk tehát a kvótakérdésben, a hol tavaly voltunk. A megoldás helyett, a mely hosszú időre nyugalmat és biztonságot nyújthatott volna, ismét provizórium következik be s a kvóta-mizériát átvisszük az új esztendőbe is, holott azt reméltük, hogy a kiegyezés egész komplexumát sikerülni fog végre ebben az évben tető alá hozni. Nyílt kérdésekkel meggyünk át az új esztendőbe, a bizonytalanság nyomasztó tudata tovább is éreztetni fogja gazdaságilag bénító hatását s a lajtán-tuli események még mindig vibrálásban tartják a monarchia összes idegszárait.

Mert mi is történik odaát? A 14. § megint elnyelt egy kormányt, a Claryét. Előde távozni volt kénytelen, mivel ezt a paragrafust használta; Clary pedig távozik, mivel azt használni nem akarja. Az osztrák pártoknak pedig mellékes minden kormány, minden államszükséglet s maga a 14. § is; a fő ellátuk a nemzetiségi erőpróba eldöntése. A harc a 14. § körül s még inkább az a mód, a hogy a kiegyezési javaslatokat használják fel váltakozva ütőkártyául a válság nyitvatartására, szinte kizárják annak a lehetőségét, hogy a közjogi viszonyban parla mentáris uton beállhasson a béke és nyugalom, mindaddig, míg a nyelvkérdés teljesen rendezve nincs. Az osztrák pártok mind nagyon jól tudják, vagy legalább biznak abban, hogy közjogi viszonyunknál fogva Ausztriához, a Lajtán tul is fenn kell maradnia az alkotmányos állapotoknak. Ebből a tudatból merítik a bátorságot, hogy a magyar érdekeket küzdőfegyverül használják a saját belső harcaikban s elenünk alkalmazzák ugyanazt a fegyvert, a melyet az osztrák alkotmányosság védelmére mi adtunk a kezükbe.

Ily körülmények között kevés vigasz-

taló van abban, hogy újabb kísérlet történik az osztrák parlamentárizmus megmentésére. Az új Wittek-kormány, ha meglesz, azzal a kötött marsrutával lép az ügyek élére, hogy a 14. §-sal intézze el a sürgős államszükségleteket, köztük az átutalási eljárás életbeléptetését is. A mi kormányunk rigorózusan ragaszkodván kijelentéseit s a törvény betűjéhez, már intézkedéseket tett ugyan arra az esetre, ha az osztrák kormány az átutalásról szóló törvényünknek megfelelő rendelkezéseket a kellő időben nem léptetné életbe. De ezekre az intézkedésekre aligha lesz szükség, ha a Wittek-kormány újév előtt megalakul. Mert akkor a 14. § alapján életbelépteti az átutalási eljárást.

Hát bizony komor gondolatokkal, elborult homlokkal megyünk bele megint az új esztendőbe, mert sem gazdasági életünknek nem adhatjuk meg a biztonság érzetét, sem belső politikánkat nem izolálhatjuk a zavaró osztrák incidensektől.

S ha valami vigasztaló van reánk nézve ebben a deprimáló állapotban, az kétségkívül csupán az a tény lehet, hogy Magyarországra nézve most már tisztázva van a követendő eljárás minden irányban s minden eshetőséggel szemben. Oly garanciáink vannak, még pedig alkotmányos garanciáink, cselekvési szabadságunkra, hogy az osztrák viszonyoknak bármily alakulása sem érhet bennünket készületlenül s nem érintheti törvénybe iktatott jogainkat. Ha egyébként nem, — pedig számos és elévülhetlen érdemei vannak — az alkotmány szellemében való jogfentartásért, a hamisítatlan alkotmányosság restitálásáért s a közjogi vitás kérdéseknek az alkotmányosság értelmében történt tisztázásáért és inte elismeréséért a Széll-kormányt.

Az osztrák válság. Bécs, december 21. A király ma bucsukihallgatáson fogadta a Clary-kabinet összes tagjait. Clary az elbocsátás alkalmával a Lipót rend nagykeresztjét kapta.

A Wittek-kabinet kinevezését a hivatalos lap már holnap publikálni fogja.

Az új miniszterium tagjai a következők:
Wittek elnök és vasuti miniszter.
Welsersheimb honvédelem.
Berndt közoktatásügy.
Stummer belügy.
Schrott igazságügy.
Thiebal kereskedelem.
Jorkan pénzügy.
Blumfeld földmivéls.
Lendovsky Galícia.

A „T. G. E.” 1899-ben.

(Folytatás.)

Az általános állattenyésztés fellendítése érdekében az egyesület az 1899. év folyamán rendezett két lódíjazást és egy szarvasmarha díjazást. Lódíjazás tartatott Török-Kanizsán ez évi május hó 22-én, Nagybecskereken július hó 24-én. A szarvasmarha-díjazás tartatott Nagy-Becskereken november hó 12-én.

Ugy a két lódíjazás, mint a szarvasmarha-díjazás minden tekintetben sikerült. A törökkanizsai lódíjazás körüli sikeres fáradozásokért szinte elismerésemet kell nyilvánítanom Tallán Bélának, a nagybecskereki lódíjazás és szarvasmarha-díjazás körüli érdemes fáradozásokért pedig dr. Grandjean Józsefnek és Rehák Bélának, mint akik az elnökséget ez irányú tevékenységében a legnagyobb odaadással támogatták.

A növénytermelés terén három irányban fejtett ki az egyesület működést: 1. vetőmagvak közvetítése; 2. új kulturnövények felkarolása és 3. növénytermelési kísérletezés révén.

A vetőmag közvetítést illetőleg jelentem a tisztelt közgyűlésnek, hogy eltekintve a nagy- és középbirtokosoktól, megyebeli kisgazdák számára

több waggon rakományu buza vetőmagot közvetített az egyesület a földmivélsügyi miniszter szívesége folytán a mezőhegyesi ménésbirtokról. Buza vetőmag közvetítés a következő községek kisgazdái számára történt: Grabác, Soultour, Módos, Zsombolya, Nagybecskerek.

Az új kulturnövény felkarolása terén az egyesület a cukorrépa termelés felkarolása érdekében erős mozgalmat indított meg. Ez irányu akciónkat már az 1898. évben kezdtük meg s így az 1899. évben e terén már sokkal könnyebb volt a feladatunk. A cukorrépa termelés felkarolására nem csak azon körülmény adott az egyesületnek kezdeményezést, hogy e réven a vármegye mezőgazdaságának a fejlődésére befolyást gyakoroljon, hanem azon körülmény is, hogy a cukorrépa termesztéssel a szegényebb népen segíteni lehet. Ugyanis a cukorrépa tavaszi munkálatai éppen azon időre esnek, midőn vármegyénkben a föld népének egyéb munkája nincs, vagyis neki hiányzik a keresetforrása, másrészt pedig a kétszer megkapált cukorrépára a gyár holdankint 25 ft előleget ad, tehát a szegény ember éppen akkor juthat kölcsönhöz, midőn más réven pénzhez jutnia nem lehet s így nem kell neki magát a tulterhes gabona elővásárlók karjaiba vetni. Es ezen két körülmény volt az oka annak, hogy az elnökség úgy az 1898., mint az 1899. évi esztendőben minden követ megmozdított arra, hogy a parasztság körében a cukorrépa termelésnek tért hódítson. Örömmel konstátalom, hogy az e téreni fáradozást siker jutalmazta, amennyiben az 1899. esztendőben több mint 1200 holdon termeltek vármegyénkben cukorrépat s a termelőknek jelentékeny részét a parasztság képezte. Hogy azonban a cukorrépa termelés még nagyobb arányokat öltessen, e célból az egyesület kebelében erőteljes mozgalom indult meg egy megyei cukorgyárnak szövetségi alaponi létesítésére, a mi nem sikerült és midőn már azt hittük, hogy e téreni fáradozásunk teljesen meghiúsulva áll, akkor előállt egy pénzcsoport, mely hajlandóságot árult el megyénkben egy cukorgyárat létesíteni.

A növénytermelési kísérletezés céljából, mint azt bizonyára méltóztatnak is tudni, az egyesületnek egy 17 kat. hold kiterjedésű kísérleti telepe van Nagybecskereken. A kísérleti teleppel azonban nem az a célja az egyesületnek, hogy egyes, még homályban levő kérdések megoldásán fáradozzék, hanem az, hogy más vidékeken gyakorlatilag már bevált művelési növényváltozatok Torontálban is meghonosulhassanak s hogy az egyesület ezen kísérleti telepnek révén azok elterjedhessenek. Hogy ezen cél mennyiben sikerült, azt legfényesebben bizonyítja azon körülmény, hogy a kísérleti telep számára ezeltől két évvel Somogy megyéből hozott Square Head buza, mely ott már egy évtized óta termeltetik, a kísérleti tér termésének terjesztése folytán immár néhány száz holdon termeltetik Torontálban. Ezen buzán kívül a kísérleti téren termeltetett ez évben még duppau zab, részint összehasonlító kísérletezés, részint pedig vetőmag terjesztés céljából.

A növénytermelési kísérletek eszközésére az elnökség a gazdaközöniséget is felkérte. Aki kísérletre vállalkozott, annak a növénytermelési kísérleti állomás révén az egyesület a vetőmagot ingyen bocsájtotta rendelkezésére. Es történt is kísérletezés igen jelentékeny arányokban vármegyénkben mindenütt. A gazdák által eszközölt ezen kísérletek duppau zabbal, továbbá hanna és bajor árpával hajtatnak végre.

A növénytermelés körébe vágó működése volt továbbá az egyesületnek a lajosfalvi komlótermelők érdekében kifejtett tevékenysége. Ugyanis Lajosfalván a komlótermelés már meglehetősen nagy arányokat öltött, amennyiben a parasztság ezen községben immár 70 holdnyi kiterjedésben termelik a komlót. Igen, de a termelőknél még mindig hiányzik a helyes termelési ismeret. E végből az egyesület titkárja Csérer Lajos komlótermelési szaktanárral kísérletben több ízben kirándult a lajosfalviakhoz, a mely esetekben az okszerű komlótermelésre a termelők kioktatva lettek. Ezenfelül az egyesület a földmivélsügyi miniszteriumnál kieszközölt számukra komlószáritó rámkát, továbbá vasuti kedvezményt a termeléshez szükséges póznák szállítására, sőt ezeknek beszerzésére a földmivélsügyi miniszter ur ö Excellenciája még az anyagi támogatást is kilátásba helyezte. Az egyesület megalakította a termelőkkel a

komlótermelők szövetségét, komlótermésük legjobb értékesítése céljából pedig szeptember hó 26-án egy komlóvásárt rendezett Lajosfalván, melyre az egész délvidéki komlótermelők elküldték komlótermésüket. Ezen komlóvásár bár még a kezdet nehézségeivel küzdött, de a kitűzött célt mégis teljesen betöltötte, a mennyiben az összes termelők tudtak termésükön, métermázsánként minőség szerint 40—60 frt áron. A komlóvásár létesítése és rendezése körül kiváló munkásságot fejtett ki Tóth Béla községszervező, mint a lajosfalvi komlótermelők szövetségének a titkára. Nagyon természetesen, hogy ezen lajosfalvi komlóvásárt most állandósítani óhajtjuk, e célból a komlótermelők szövetségét egy vásárcsarnok felépítésén munkálkodik, melynek felépítési költségeinek fedezésére az egyesület a földművelésügyi miniszteriumtól 300 forintnyi segílyt kérelmezett. Egyben bejelentem azt is a közgyűlésnek, hogy az idei komlóvásár összes költségeit, az egyesület ez irányú felterjesztésére, a földművelésügyi miniszter ur ö Nagyméltósága utólagosan megtérítette, tanujelét adván ezáltal is annak, hogy a gazdák minden céltudatos mozgalma benne lelkes pártfogóra talál

HIREK.

Tájékoztató.

December 24. Sakkör közgyűlése.
December 31. Kereskedő ifjak szilveszter estélye.
Szönyeggyár állandó kiállítás Hunyady-utca 6.
Január 6. Jótékony nőegyleti bál.
Január 13. Pénzügyi tisztviselők bálja.
A gőzfürdő mindennap reggeli 6 órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d. u. 5¹/₂ óráig; ugyanazon napokon 6-tól 8-ig este urak részére is. A kád-fürdő egész nap este 7¹/₂ óráig nyitva marad.

Jézuska uton.

A napkeleti három szent király, — no, persze már annak idején, — minden városban megkérdezték: „Ti kedves ifjak, szép leányok, melyik ut vezet Betlehembe?”

Oh, be szép idők voltak azok. Utjokra csillag szórt világot s a csillag rezgő fénye mellett csak tovább mentek a királyok.

Mentek, mendegéltek, mignem elérének a városba, ott bemenének egy istállóba, ahol keskeny jászol mélyén fekvők a kisdéd. Tömjént, myrhát, drágaszereket vivének magukkal s visszautjokba ujongva hirdették:

— Emberek, örvendjétek, megszületett a világ megváltója.

Minden ünnepet szerettek, de a karácsony mindenek között legkedvesebb nekem.

Ez az ünnep együvé hozza az egymástól távol dobogó szíveket, hogy egy szent érzésben, a szeretetben egyesüljenek.

Mikor az egy halomba összehordott karácsonyfákat látom a téren, szinte könnyebben

lélegzem. Valami jól eső öröm kapja meg a lelkem, jóleső öröm, hogy ebben a minden szépet halomra döntő században sem mulik el az a kedves szokás, mely a karácsonyi ünnepekkel jár.

Sokkal jobban meglelt építve annak a fundamentoma, hogy mi telefonos, khimetagrafos hősök árthatnánk neki, csak egy kicsikét is.

Igy van ez jól, így van ez rendén. Jézuskát az utjában nem szabad akadályozni.

Mikor közeleg az ő ünnepe, veszi botját, tarisznyáját s megindul szerte.

Felkeresi a kisdédeket, akiké a mennyeknek országa s akiket ő úgy szeretett. Fényes palotába, alacsony viskóba, egyként szabad az ő utja. Mikor a napi játékban elfáradva, pihenőre térnek az apróságok, — ő ott virraszt fölöttük. Jóságos, mosolygó szemével lesi az arcukat, hogy leolvassa róluk a sok-sok apró kívánságot.

Aztán belenyul a kis tarisznyácskájába, jegyzőkönyvet vesz onnét elő s az irónjával jegyezget annak a lapjaira.

És tovább megy házról-házra. Rövid az ideje, nem pihen.

Mire felzendül a nóta, hogy menyből az angyal, leszállt hozzátok, pásztorok, — arra be kell fejezni az utat, óvatosan vigyázva arra, hogy a tarisznyácskában heverő jegyzőkönyvből ki ne maradjon egynek a neve se, aki arra érdemet szerzett.

Csitt, gyerekek csitt! ne neszezzetek! Hátha a Jézuska betéved ide is!

— Iskolaszéki ülés. A községi iskolaszék holnap, szombaton d. u. 4 órakor a könyvtári helyiségben ülést tart.

— A kisoroszi hitelszövetkezet, mint az országos hitelszövetkezet tagja, a nagyikindai kir. törvényszéknél a kereskedelmi társas cégek jegyzékébe bejegyeztetett és működését meg is kezdte. — A hitelszövetkezetnél 133 egyén 370 részvényt jegyzett és új belépők folyton jelentkeznek. Ezen kis pénzintézet hivatva lesz Kis-Orosz szegény lakosságát megmenti az uszórásoktól, a kiknek a kisorosziak sok, nagyon sok ezer kamatot fizettek.

— Kitüntetett favágó. Ő Felsége Haitzer János favágónak és munkásnak az állatkertben, nyugbérézése alkalmából, sok évi hű szolgálata elismerésül, az ezüst érdemkeresztet adományozta.

— Vörheny. A tegnapi nap folyamán a város területén a következő vörheny megbetegedési esetek fordultak elő: Bischof István 4 éves, Alkotmány-utca 2196. sz. Tenyér Péter 1 éves, Tököly-utca 4. sz. Tenyér György 7 éves, Tököly-utca 4. sz.

A „TORONTÁL” tárcája.

A vezeklő költő.*

Irtá: Heroseg Ferenc.

Osz költő ment az uton és maga után vonszolta láncra vert lelkét. A költő lelke még fiatal volt és kánzsába volt öltöztetve, a fejére meg hamu volt hintve. Az öreg végigvonszolta a lelkét mindazon az utakon, amelyeket ifju korában bejárt. Es valahányszor olyan virághoz értek, amelyet a költő valaha megénekelt, vagy olyan fához, amelynek árnyékában álmodozott és valahányszor olyan felhőt láttak, amely után egykor epedve tekintett, asszonyt, amelyet szeretett és sirdombot, amelyre könnyeket hullatott: mindannyiszor a költő végigvágott tüskés ostorával a lelkén. A szegény lélek pedig megtörtén sóhajtott: Mea culpa!

Egy ifju ember megkönyörült a költő sajnárgatott lelkén.

— Miért vezekelteted ilyen irgalmatlanul — kérdezte.

— Mert tolvaj — válaszolt sötéten az öreg — Ellopta az életemet.

— Lehetséges az? — csodálkozott az ifju. Majd elgondolkozva tette hozzá: Mondd el, öregmester, hogyan esett?

Az öreg beszélni kezdett.

— Mikor ifju voltam, akkor így szólt hozzám a lelkem: Ha igazán élni akarsz, ha nagy, mély és szabad életet akarsz élni, akkor költővé kell lenned. En megfogadtam a szavát, mert hittem neki.

— Es nem volt az életed nagy, mély és szabad? kérdezte csodálkozva az ifju.

*) A „Hét” jubiláris számából.

Kicsinyes, csekély és rab életet éltem, választott keserűen az öreg. Tudd meg, hogy nekem sohasem volt igazi boldogságom, sem igazi bánatom. A lelkem, az én gyalázatos lelkem kilopott mindent a szíveimből és témát csinált belőle. Mikor a gyermekem meghalt, akkor jambusokban kellett zokognom és mikor az emberek megtapsolták a fájdalom harmóniáját, akkor a lelkem örült. Mikor pedig szerelmi mámort kerestem, akkor a lelkem föllebbentette a kedvesem szobájának függönyét és odacsóditte az embereket, közbe pedig aggódva leste, hogy elég szenvedélyesen találják-e a mámoromat. Mikor Isten oltára előtt térdeltem, akkor sem az Urat kereste a lelkem, hanem a saját szárnycsapásainak merészségében gyönyörködött.

— Ha nem is voltak szenvedélyeid, — mondta az ifju, — csendes örömeimben mégis volt részed, mert a természetet senki sem énekelte meg szebben, mint te.

— Sohasem élveztem a természet szépségeit, mert a lelkem mindent meghamisított. A virág kelyhében leányszemet kerestem, a leány szemében pedig virágot. Ha az égen uszó felhőket bámultam, akkor széjjel bélelt bábukat ültetett rájuk és elhitette velem, hogy azok földistenek. Es a források tiszta vizét is megzavarta, hogy azt mondhasa: odalenn zöldhajú leányok vannak. Neki a virág, a leány, a felhő és a forrás is csak téma volt. Régen sejtettem már, hogy az életem merő hazugság, de mikor megbizonyosodtam erről, akkor már késő volt.

— Es hogyan bizonyosodtál meg? kérdezte kíváncsian az ifju.

— Azt is elmondom. Volt egy nő, a kit szerettem. Megcsalt. Elmentem hozzá, hogy még egyszer lássam és hogy aztán megöljem. Ott ültem nála, szemben vele. Nagyon sápadt voltam; a kést a köntösöm alatt fogtam.

— Szilveszter-estély. A nagybecskereki kereskedőifjak egylete, mint már említettük, Szilveszter napján a Korona helyiségében juxta-estélyt rendez válogatott és rendkívül mulatságos programmal. A főrendezőnek, E ny e d y Bélanak egyénisége is teljes biztosítékot nyújt róla, hogy a kereskedőifjak Szilveszter-estélyén pompás jókedv és fesztelenség fog uralkodni. A tiszta jövedelmet az egyleti könyvtár gyarapítására fordítja a rendezőség.

— Karácsony a postán. A temesvári posta-igazgatóság a következő körlevelet bocsátotta ki: A karácsonyi és újévi ünnepek alkalmával a postai forgalom az egész országban rendkívüli mérvet ölt, melynek akadálytalan és pontos lebonyolítására a t. közönség érdekeinek megóvása végett a szükséges intézkedéseket megtettem. Intézkedéseim és a postai alkalmazottaknak a terhes szolgálat körül kifejtett legjobb törekvései azonban a kellő sikert csak az esetben biztosíthatják, ha a t. közönség a postát nehé feladatának megoldásában támogatni és a forgalom gyors s pontos lebonyolítását elősegíteni sziveskedik anélkül, hogy a postai küldemények feladására, csomagolására és a helyes címzésre nézve fennálló postai szabályok betartása mellett az alább előadottakat figyelemre méltatja. Csomagolásra faládácska, vesszőből font kosár, viaszos vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű, csekélyebb súlyú tárgyakkal pedig legalább is többé-ú erös csomagoló papir használandó. Ujságpapirba, cukorpapirba s efélébe csomagolt tárgy egyáltalában nem fogadható el. Vászonba vagy papirba a csomagokat szorosan kell begöngyölni, göbnélküli zsineggel többszörösen és szorosan átkötni, a zsineg keresztelési pontjait pedig jóminőségű pecsétviaszszal oly módon lepecsételni, hogy az egymásra fektetett vászon vagy papírrétegek közti nyílásokon a tartalomhoz hozzáférni ne lehessen. A pecsételéskor vésett pecsétnyom használandó. A címzésnél kiváló gond fordítandó a címzett vezeték és keresztnévének, esetleges előnévének vagy megkülönböztető jelzésnek (pl. ifjabb, özvegy stb.), továbbá polgári állásának vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kitételére, a Budapestre és Bécsbe szóló küldemények címzeteiben ezenkívül a kerület, uca, házszám, emelet és ajtójelzés stb. is kiteendő. A címet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a cím fatáblácskára, burdarabra vagy erös lemezpapírra irandó. Ezen címrakat erös zsineggel vagy dróttal tartósan a csomaghoz kell kötni. Papirlapokra irt címeteket mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani s ezenkívül a csomagot zsineggel úgy átkötni, hogy a zsineg keresztelése a címlapon legyen. Felette kívános, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a címrakat összes adatait magában foglaló cédula a csomagban is elhelyeztessék, hogy azon esetre, ha a burkolaton levő címrakat leesnék s elveszne, vagy pedig olva-hatatlanná válnék, a bizottsági felbontás után a jelzett cédula alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen.

„Gyalázatos!” mondtam neki.

Emlékszem, hogy a hangom rekedt volt. A kedvesem ott állott előttem, márványfehér arccal, lehunytt pillával. Egyszerre így szólt: „A testemet eladtam, de a lelkem —” Es akkor térdre vetette magát előttem, vakmerően átölelt és égő szemmel mondta: „De a lelkem a tiéd!”

— Megölte? kérdezte az ifju.

— Nem öltem meg. Előttektem magamtól, elrohantam és nem is mentem többet hozzá... Irtam azonban egy verset. A vers címe volt: A hűtelen. Megirtam, mint áll előttem márványfehér arccal, mint ölel át vakmerő karokkal és mondja: „A testemet eladtam, de a lelkem a tiéd!”

— Es mi történt aztán? kérdezte az ifju ember.

— Egyszer nagysokára, beállított hozzám a hűtelen kedvesem. Nagyon sápadt volt, a keze pedig remegett. Rekedt hangon szólt hozzám: „Eladtam a testemet, de te eladtad a lelkemet. Gyalázatos vagyok, te is az vagy.” Aztán elment és azóta nem láttam többet.

Az öreg költő elhalgatott, majd a lelke felé fordította a sötét tekintetét.

— Ekkor tisztán láttam, hogy az életem soha sem volt igazi élet. Megutáltam a lelkemet és most hadd vezekeljen érte.

Azzal felelte az ostort, hogy megüsse. — Mea culpa! suttozta megtörtén a költő lelke.

De aztán egyszerre fölemelte a fejét és hirtelen örömmel suttozta:

— Eszembe jutott valami! A vezeklő költő — ez jó téma volna.

Ezen óvintézkedést a t. közönségnek különösen szíves figyelmébe ajánlhatom, mert azzal a feladott csomagoknak kézbesítését minden körülmények közt biztosíthatja. Kívánatos továbbá, hogy a feladó nevét és lakását a csomagon lévő címirat felső részén is kitüntesse. Felkérem végül a t. közönséget, hogy a karácsonyi ünnepek előtt a postai küldeményeket lehetőleg a délelőtti órákban, vidéken pedig a posták indulása előtt jóval korábban postára adni szíveskedjék, hogy a küldemények összeroldása kikerülhető és azoknak még a feladás napján késedelem nélkül való továbbítása biztosítható legyen.

— **Nagykikinda-perjamosi vasut kiépítése** ügyében f. h. 19. é. Dr. Bogdán Zsivkó n. kikindai polgármester új értekezletet hívott össze, melyen az utirányban érdekeltek részéről jelen voltak: Nagykomlós, Nákófalva, Kis Ósz, Perjamos. Jelen volt Pollák mérnök az építő-vállalkozó, Dr. Bogdán Zsivkó az értekezlet célját közelebbről ismertette, mely után a vállalkozó mérnök ismertette a kiépítendő vasut utirányát és egyben megismertette az értekezlettel, hogy a vasut kiépítése mennyibe kerül és mekkora az összeg, melylyel az érdekelt községeknek a kiépítéshez hozzá kell járulni. Háromféle terv van, mely szerint a vasut iránya haladna. Az első és eredeti terv: N.-Kikinda, Nákófalva, Komlós, Vizesda, Kis Ósz, Lovrin, Pészak és Perjamos, a második ugyanezen iránnyal bir, azonban az utvonalból kimaradna Nákófalva és Nagy-Teremia vétetett fel; a harmadik: Nagy-Kikinda, Nagyteremia, Komlós, Vizesda, Grabác, Csatád, Bogáros, Ujhely, Sándorháza és Varjas volna. Az első terv szerint kiépítendő utvonali költsége, 1,300.000 frtra van előirányozva, melyből a finanszírozó csoportra esik 900.000 frt, a fennmaradó 450.000 frt pedig a következőképp oszlik meg: 240.000 frtot ad a megye, 40.000 frtot az állam és az érdekelt községekre esne 170.000 frt. Az érdekeltség elnökeül Jankó Agoston indítványára Dr. Bogdán Zsivkót, jegyzőül Augusztin Miklós városi főjegyzőt választotta meg, kiknek feladata az érdekelt községekkel külön-külön érintkezésbe lépni a kiépítendő vasut mielőbbi létesítése végett. T. K.

— **Botokkal vadásztak.** Karlován hét legény, dorongokkal felfegyverkezve nyul-vadászatra indult. A ropogós havon valami tíz darab tapsi fülest vertek agyon, midőn a csendőrök rajtuk ütöttek. Vadászati kihágásért valamennyit megfognak büntetni. Az agyonvert nyulakat eldobták tőlük.

— **A bűnügyi átalány csődje.** Egy ködmönös ember jött be a szerkesztőségbe és egy irást adott nekünk át azzal, hogy pereljük be az államot. Mi azt hittük, hogy szegénynek meghibbant az esze. Ő azonban nem tágitott. Erősítette, hogy az állam tartozik neki 2 frt 40 krral, a törvényszék irást is adott róla, de az ügyész azt mondta, hogy az államnak nincs annyi pénze, jöjjön máskor, majd ha lesz, akkor fizet. Ő pedig nem jöhet máskor, mert most sincs annyi pénze, hogy haza mehessen. Utána jártunk a dolognak és meggyőződünk arról, hogy a ködmönös atyafinak igaza volt. Tanunak volt idézve egy bűnügyben és a törvényszék részére 2 frt 40 kr. költséget állapított meg. A bűnügyi átalányból elfogyott a pénz és így az ügyész beszüntette a készíztést. Nehogy az atyafi egy fiskáliszhoz tévedjen be, a ki bizonyára megkérné a csődöt az állam ellen, kifizettük a tanudiját. Hire jár, hogy élelmes emberek az ügyészség szomszédságában tanu- és tolmácsdíj-lezámitólosi irodát nyitottak és fényes üzletet csinálnak. Felhívjuk erre az adókiadó bizottság figyelmét.

— **Ismét Dreyfus.** Liebknecht, az ismert szocialista, az Echo de Paris egyik munkatársának Dreyfusról a következőket mondotta: — Nézetem szerint Dreyfus bűnös, bizonyosságaim vannak erre, ha mindjárt csak közvetett bizonyosságok is. Nézetem szerint Gossler generális, német hadügyminiszter, nem lett volna olyan embertelen és nem rántotta volna magával a bűnrészességre a német császárt és a katonai pártot, ha a német katonai irattárban Dreyfus ártatlan voltának bizonyosságai meg lettek volna. Dreyfusné kérésére rögtön kiadták volna föltétlenül a Dreyfus ártatlanságát bizonyító iratokat. Nem engedték volna meg, hogy kétszer itéljék el Dreyfust egymásután. Nem állítom, hogy közvetlen bizonyosságaim vannak Dreyfus ellen, de azt hiszem, igazam van, ha Schneider és Schwarzkoppen

tanuskodásának bizonyos jelentőséget tulajdonítottak. Az a levél, a melyet Schneidernél lefoglaltak, Dreyfus bűnös voltának proklamálását jelenti. Meg vagyok győződve róla, hogy Schneider azért lett ingrata persona, mert a Figarohoz intézett levelében Dreyfus mellett nyilatkozott és valószínű, hogy ezzel a körülménnyel függ össze Schneider titokzatos halála is. Liebknecht hozzátette végül, hogy ezzel a nézetével Németországban, sőt pártja körében is majdnem egyedül áll. (Magyar Nemzet)

— **Fehér holló.** Berlinből írják, hogy Koch, a német birodalmi bank elnöke, a neki felajánlott német nemességet köszönettel visszautasította.

— **A „Sabaria” csődje.** A vidék egyik leg-hiresebb szállodája, a szombathelyi Sabaria csődbe jutott. A csődvagyon kb. 250.000 frt, ebből 180.000 frt ingatlan.

— **Tolvajfogás telefon utján.** Gyűlvészen a napokban egyik éjszaka tisztára kiürítették Noll Péter ottani lakos baromfi-ólját. Csibét, kacsát, libát, pulykát, összesen valami száz darabot elvittek. Hajnalban jelentik a községhez, hogy egy szekér aprójószággal két ember halad az országúton, valószínűleg ezek viszik az ellopott baromfiakat. Telefonhoz szalad a jegyző és értesíti a csendőrörsöt, mely éppen idejekorán küldött ki két csendőrt, akik az utban érték a lopott jószágokkal vágatató kocsi. Rajta ültek a tettesek Baksa József és Krintesz Péter. A jószágok visszamentek gazdájukhoz, a két éjjeli atyafi pedig a kóterbe került.

— **Kifosztott ház.** Gyurin Zsiva, torontál-szigeti lakos árverésen vett egy házat, amelyet midőn birtokába akart venni, ajtókat és ablakokat nélkül talált. A ház előbbeni tulajdonosa, Sztáity Vitályos koppasztotta meg ily módon a házat, az ajtófélfákat föltzelte, az ajtókat, ablakokat pedig eladta.

Irodalom.

Fehér könyv.

Írta: Bródy Sándor, Budapest. Az író kiadása. I. 1900. januárius. Ára: kötet 1 frt, füzve 80 kr.

Ha Bródy Sándorról szólunk, természetes, hogy valami új dologról beszélünk. Nincs az az asszonyszemély, aki oly kacér volna nőnek, mint a milyen kacér Bródy Sándor írónak — ha hódítani akar. Es ő mindig akar és céljainak elérésében kifogyhatatlan az eszközökben. Elméjében egymást kergeti az invenció és az ötlet, hogy olyant produkáljon, ami eddig még nem volt és ami nagy fényűzés volna kisebb írónál, a kinek elég, ha tartalomban tud újat mondani és nem paralizálja munkaképességét új formák kieszeléssel, de csak erejének munkáltatása Bródy Sándornál, aki óriás talentumával győzi, hogy eredeti legyen nemcsak abban, amit mond, de abban is, a hogy mondja. Tavaly kiadott egy regényt: Az ezüst kecskét, mely semmiféle más regényhez nem hasonlít és a mely egyetlen a formájában, genialis a tartalmában s dátumot jelent a magyar regényírásban; az idei könyvvásáron itt van egy új könyve: Egy férfi vallomása, a mely ismét egészen originális valami és a melyről még bővebben fogunk szólni, most pedig: anticipálva a jövő esztendő, Fehér könyv című megindító egy revuet, mely szintén egészen különleges vállalkozás, a mennyiben ő maga a szerkesztője, az írója és kiadója. Óriási munkaereje immár nem éri be azzal, hogy — mint maga mondja — meghúzódjék a nagy irodalmi vállalkozások körében, hanem azt akarja, hogy meglegyen a maga kis háza: a maga szemléje, a melyben önmaga fog nyilatkozni a kor lelkéről vagy inkább: a melyben százféle aspektus alatt adja magát az olvasónak. Es teszi ezt ismét a legkacérabb módon. A Fehér könyv kiállítása csupa archaizálás; typographiájának szándékolt primitív voltában úgy hat, mint valami mult századbeli nyomtatvány és ebben az ódisággal kérédkő köntösben a legmodernebb írói módszer talál megnyilvánulásra: a túlradó lyrismus, a föltétlen subiectivitás, mely Bródy írói lényének lényét teszi és a mely a személyes iz, a bizalmas őszinteség lépes vesszejével csalogatja a skepsisben megvénült olvasót. Megpróbálni megpróbálhatja ezt mindenki, de sikerülni csak azoknak sikerül, a kiknek egyénisége elég gazdag, ingerlő és csábító, hogy érdeklődéssel kövessük. Bródy Sándoré pedig ilyen és ezért bizonyára vele lesz a közönség pártfogása új vállalkozásában is. A Fehér könyvből minden hónapban jelenik meg egy könyv; az első kötet „Egy rossz asszony természetrajza” cím alatt regényt kezd, „Ersébet dada lesz” címmel novellát ad, ezenkívül cikkeket közöl Wekerle Sándorról, Dosztojevskyról, a nemzeti színházról, nagyobb tanulmányt kezd „Aszerelem életéről” és egy gyönyörű nekrológot szentel Neszmély Arthurnak, a nemrég elhunyt kiváló újságírónak. A könyv előfizetési ára negyedévenként 2 frt 40 kr, diszkótésben 3 frt. Előfizetéseket elfogad lapunk kiadóhivatala is.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése december 22-én.

Budapest, dec. 22. (A „Torontál” eredeti táv.) A képviselőház mai ülésén az elnöki szokásos bejelentések után a Ház megbizta az elnökséget, hogy a Ház újévi szerencsekívánatait juttassa el a királyhoz.

Széll Kálmán miniszterelnök előterjeszti ezután, hogy a karácsonyi szünetidő, tekintettel arra, hogy a delegációk ülései január közepéig fognak tartani, egész január 18-ig tartson. Az első ülés napirendjére pedig a véderő és az ujonctörvényt tűzzék. Január 2-án a pénzügyi bizottság folytatja a költségvetés tárgyalását, melyet azután január második felében tárgyalás alá vehet a képviselőház.

A Ház elfogadja a miniszterelnök előterjesztését.

Ugron Gábor sürgősen interpellálja a kereskedelmi minisztert a külföldi gyárosok tisztességtelen versenye dolgában, melynek megakadályozására törvényhozási intézkedéseket kér.

Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter nyomban felel. Kijelenti, hogy az Ugron által jelzett rendszabályokat, a tisztességtelen verseny ellen, felveszi a benyújtandó javaslatba.

Elnök végül boldog ünnepléseket kívánva a Ház tagjainak, az ülést berekeszti.

Tartománygyűlések a Lajthán tul.

Budapest, dec. 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik: A tartománygyűléseket december 29-ére összehívják.

Vizbefult násznap.

Budapest, dec. 22. (A „Torontál” eredeti táv.) A Palánkával szomszédos Illok községben a minap nagy szerencsétlenség történt. Manglovics Szevén jómodu parasztgazda tartotta esküvőjét Sztanovics Máriaival és a lakodalom után szánon vitte haza fiatal feleségét. Az új párt három szánon kísérte a násznap. Hogy a hófúvást elkerüljék, nem mentek az országúton, hanem a Dunapartra tértek, ahol közelebb érhetek haza. Az egyik kanyarodónál az első szá, amelyben a vőlegény és menyasszony volt, lecsuszott a partról és a benne ülők a Dunába estek. A második szá, amely nyomon követte az első, ugyanugy járt. A násznap többi tagjai segíteni akartak rokonaikon, de közülök hárman sziatén elvesztek a habokban. Összesen tizenkét ember fuladt a Dunába és amint a vizsgálat megállapította, a szerencsétlenséget az okozta, hogy a kocsi-sok részek voltak és örült vágatással hajtottak a veszélyes uton.

Kivándorlás a Bácskából.

Budapest, dec. 22. (A „Torontál” ered. táv.) Zomborból jelentik, hogy a megyében megdöbbentően szaporodik a kivándorlók száma. Cservenka, Verbász, Ó-Kér és Sovén községek lakói Németországba szegődtek egy ottani vállalkozóhoz. Figyelemreméltó, hogy a mult században Németországból ide telepített németeket most visszahódítják.

Határidő-üziel.

Budapest, dec. 22. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata) Mérsékelt vételkedv, árak tartották magukat. Kötetett: Buza 1900. áprilisa . . . 7.95—7.96 Buza 1900. szept-re . . . 8.02—8.03 Rozs áprilisa 6.47—6.48 Zab áprilisa 5.08—5.09 Tengeri 1900. májusra . . . 5.—5.01

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskekre, illetve Nagy-Becskekről.

Érvényes 1899. november hó 1-től.

Érkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:
Zombolyáról: délelőtt 8 óra 49 p.; éjjel 9 óra 46 p.
Pancsováról: este 6 óra 09 p.
 „ (Antalfalva, Számos, Szécsányon át) d. e. 11 óra 45 p.
Antalfalváról: reggel 7 óra 21 p.
Temesvárról: délelőtt 11 óra 45 p.; este 6 óra 37 p.; éjjel 9 óra 46 p.
Verseczről: délelőtt 8 óra 49 p.; éjjel 9 óra 46 p.
Alibunárról: éjjel 9 óra 49 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.; este 6 óra 45 p.
Csőszelekről: (keskenyvágányú vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnap).

b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarra:
Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:
Zombolyára: éjjel 3 órakor; délután 5 óra 30 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 07 p.
 „ (Szécsány, Számos és Antalfalván át) éjjel 3 órakor.
Antalfalvára: este 6 óra 40 p.
Temesvárra: éjjel 3 órakor; délelőtt 9 óra 31 p.; délután 5 óra 30 p.
Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 5 óra 30 p.
Alibunárra: reggel 5 óra 59 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) délelőtt 10 óra 36 p.; este 6 óra 03 p.

b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarról:
Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

VASUT-ÜGY.

158725/99. szám. Magy. kir. államvasutak.

Uj személy-és podgyászdíjszabás életbeléptetése a Somogy-Szobb-Barcsi h. é. vasuton.

A magy. kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesítés szerint az előbb nevezett h. é. vasuton 1900. évi január hó 1-én új személy-és podgyászdíjszabás lép életbe, melylyel az 1891. évi szeptember hó 1-én életbeléptett díjszabás érvényen kívül helyeztetik.

Ezen díjszabás a magy. kir. államvasutak díjszabás elárúsító irodájában (Budapest, Csengery-utca 33. sz.) 20 fillérért kapható.

Budapest, 1899. évi november havában.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

Hirdetések.

14141. szám. 1100-1.1

Hirdetmény.

A torontáli helyi érdekű vasutak betegsegélyező pénztára tagjainak a betegsegélyező pénztár számlájára, valamint a betegsegélyező pénztár kötelékébe nem tartozó vasuti alkalmazottaknak készpénz fizetés

mellett, 1900 évben kiszolgáltatandó gyógyszer, kötszer, ásványviz és különféle gyógyászati segédeszközök szállítására ezenel pályázat hirdettetik.

Felkéretnek a torontáli helyi érdekű vasutak vonalain mentén fekvő város- és községbeli gyógyszerész urak, hogy amennyiben a szállítást elvállalni óhajtják, a nyújtandó árengedményt százalékban feltüntetett árajánlataikat hozzánk, legkésőbb folyó évi december 27-ig benyújtani sziveskedjenek.

Tájékoztatásul kérjük figyelembe venni, hogy az árengedmény mindenkor a legutóbbi miniszteri rendelettel kiadott hivatalos árszabvány aiból fog a számla folyósításnál levonadni. Az expedició pedig mindenkor egyszerűen eszközendő.

A betegsegélyező pénztár terhére szállított gyógyszerek és kötszerek az előírt mintájú pályáorvosi rendelvényre, ásványvizek, műszerek és egyéb gyógyászati segédeszközök pedig igazgatóságunk írásbeli megkeresvényeire szolgáltatandók ki.

Torontáli helyi érdekű vasutak betegsegélyező pénztára.

12.294. kig. szám 1899. 1096-3.2

Pályázati hirdetmény.

A járásomhoz tartozó Nagyteremia községben rendszeresített 400 frt fizetéssel egybekötött községi segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, kik kérdéses állást elnyerni óhajtják, hogy kellőleg okmányolt, nyelvismeretüket igazoló kérvényüket hozzám 1900. évi január hó 15-éig annál is inkább nyujtsák be, mert a későbbben beérkező kérvények figyelembe véteteni nem fognak.

Nagyszentmiklós, 1899. évi december 9-én.

Hadfy Károly,
főszolgabíró.

Aracs község előjáróságától.

6064. szám 1899. 1098-3.1

Arverési hirdetmény.

Alólírott község előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az aracsi községi közlegelő utáni beszédési jog 1900. évi január hó 22-én délelőtt 9 órakor megtartandó árverésen egy évre haszonbérbe fog adatni.

A kikiáltási ár 27.000 forint.

Együttal közhírré tétetik, hogy az ugynevezett „Málta” és „Szent Mihályae”-féle községi legelők 1900. évi január hó 20-án délelőtt 9 órakor hasonlóan egy évre haszonbérbe adatnak.

Kelt Aracson, 1899. évi december hó 20-án.

Rankovits Szvetozár, jegyző. Waskalin Péra. bíró.

K i m u t a t á s

a beodra-karlovai takaré- és előlegszövetkezet azon tagjairól, kik 1899. évi június hó 30 án kiléptek:

Tétel szám	Főkönyvi lapszám	N é v	Üzlet-részek sz.
1	282	Alexity Sándor	1
2	284	Berbakov Mila	1
3	285	Budisin Jóca	5
4	287	Bélity Zsivko	1
5	289	Bartl Mátvás	1
6	290	Bartl Georg	4
7	292	Bartl Charlotta	1
8	294	Csokity Milán	3
9	297	Dzilitot Milán	2
10	298	Dorogov Milán	1
11	299	Eble András	4
12	300	Eble András	2
13	301	Eichbein Szebasztian	4
14	304	Fogarasi Max	2
15	305	Funk József	2
16	306	Filipovity Szosza	2
17	307	Filipovity Szmilya	1
18	308	Filipovity Nina	1
19	309	Filipovity Szaveta	1
20	311	Frohman Emil	3
21	312	Gubicza Mihály	2
22	313	Gutre Mátvás	2
23	315	Gutre Anton	2
24	357	Gruity Szima	5
25	316	Hanzel Albert	1
26	319	Izszakov Obrad	1
27	320	Izszakov Gyura	3
28	321	Jerauf Mari	3
29	322	Lemlein Kristóf	5
30	323	Lemlein József	2
31	328	Kovács György	8
32	330	Kolbusz Adám	1
33	329	Kindlein Anna	1
34	333	Marschall József	2
35	335	Matye Adám	5
36	326	Matye Adám	5
37	336	Mühlbach Ignác	2
38	338	Merlak Anna	9
39	339	Matye Adám	2
40	344	Ney Erzsébet	3
41	345	Nedin Jóca	1
42	346	Nikolity Alexa	2
43	347	Opelez Kristóf	3
44	348	Oberding Anna	1
45	349	Oberding Róza	1
46	350	Pusity Zsiva	3
47	351	Popov Arsa	1
48	353	Gunits József	3
49	354	Gunits Anton	2
50	355	Gunits Kristóf	2
51	358	Roff János	2
52	372	Schlessinger József	5
53	375	Szauer Adolf	2
54	373	Schafnitz György	2
55	376	Schenk János	2
56	378	Trbity Gyera	1
57	316	Schön Vendel	1
58	381	Dr. Varró Ignác	7
59	383	Valter József	5
60	385	Valter Ferenc	1
61	384	Weisz Adám	1
62	379	Uhli Katalin	1
62		azaz százötvenöt részv. kiléptett.	155

Beodrán, 1899. évi december hó 20 án.

BEODRA-KARLOVAI TAKARÉK-ES ELŐLEGSZÖVETKEZET.

Mehaupt Ádám. Lutyé Sándor.

(1099-1.1)

H i r d e t é s e k

felvételnek

a „Torontál” kiadóhivatalában.